

## İSTİHDAMDA GÜÇLÜ ARTIŞ, İŞSİZLİKTE SERT DÜŞÜŞ

Seyfettin Gürsel<sup>†</sup> Gökçe Uysal<sup>\*\*</sup> ve Ayşenur Acar<sup>\*\*\*</sup>

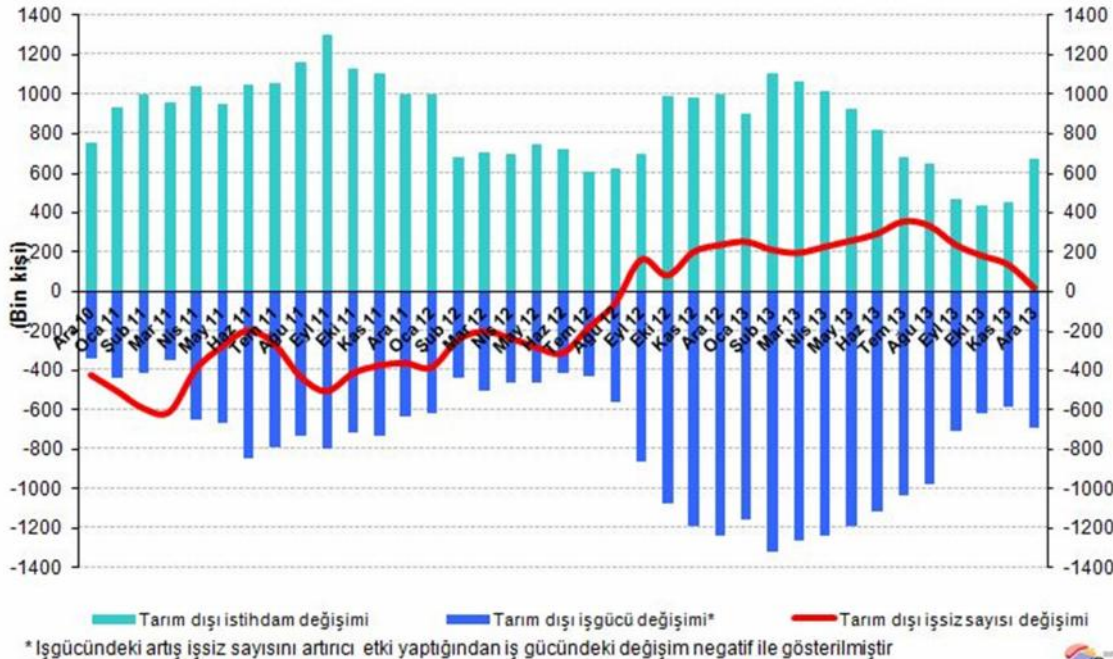
### Yönetici Özeti

Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü verilerine göre tarım dışı işsizlik Aralık 2013 döneminde bir önceki döneme kıyasla 0,4 yüzde puan düşüşle yüzde 11,6 seviyesine gerilemiştir. 2013 yılının ikinci yarısında hızlandığını tahmin ettiğimiz büyümenin tarım dışı işsizlikteki gerilemede payı olduğu görülmektedir. Bütün sektörlerde istihdam artışları gözlemlenmektedir. Sanayi istihdamı sanayi üretim endeksindeki artışlara paralel olarak artmıştır. Hizmetlerdeki dönemsel istihdam artışı son bir yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. İnşaat ve tarım sektörlerinde de istihdam artışları görülmektedir.

### Tarım dışı istihdamda hızlı artış

TÜİK'in açıkladığı işgücü verilerine göre Aralık 2013 döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 694 bin (yüzde 3,2), tarım dışı istihdam ise 675 bin kişi (yüzde 3,5) artmıştır. Bu gelişmeler ışığında tarım dışı işsiz sayısındaki yıllık artış 19 bin ile sınırlı kalmıştır. Bu gelişmelerin sonucunda tarım dışı işsizlik oranı bir yıl öncesine göre 0,3 puanlık düşüşle yüzde 12,1'e gerilemiştir. Son 3 dönemdir 400 bin civarında olan yıllık tarım dışı istihdam artışının bu dönemde 700 bine yaklaşması dikkat çekmektedir. 2013'ün ikinci yarısında tarım dışı istihdamda yüzde 3,3'lük bir artış kaydedilmiştir. Aynı altı aylık dönem için yıllık büyüme tahminimiz ise yüzde 4,8 seviyesindedir<sup>1</sup> Diğer bir deyişle büyümenin istihdam yaratma esnekliğinin 2013 yılının ikinci yarısında 0,7 puan olduğu tahmin edilmektedir. Esnekliğin krizden çıkıştan bu yana 0,8 civarında seyrettiğini göz önünde bulundurarak tarım dışı işsizlikteki bu gerilemenin yüksek büyümenin yansıması olduğunu düşünüyoruz.

### Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)



Kaynak: TÜİK, Betam

<sup>†</sup>Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

<sup>\*\*</sup>Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

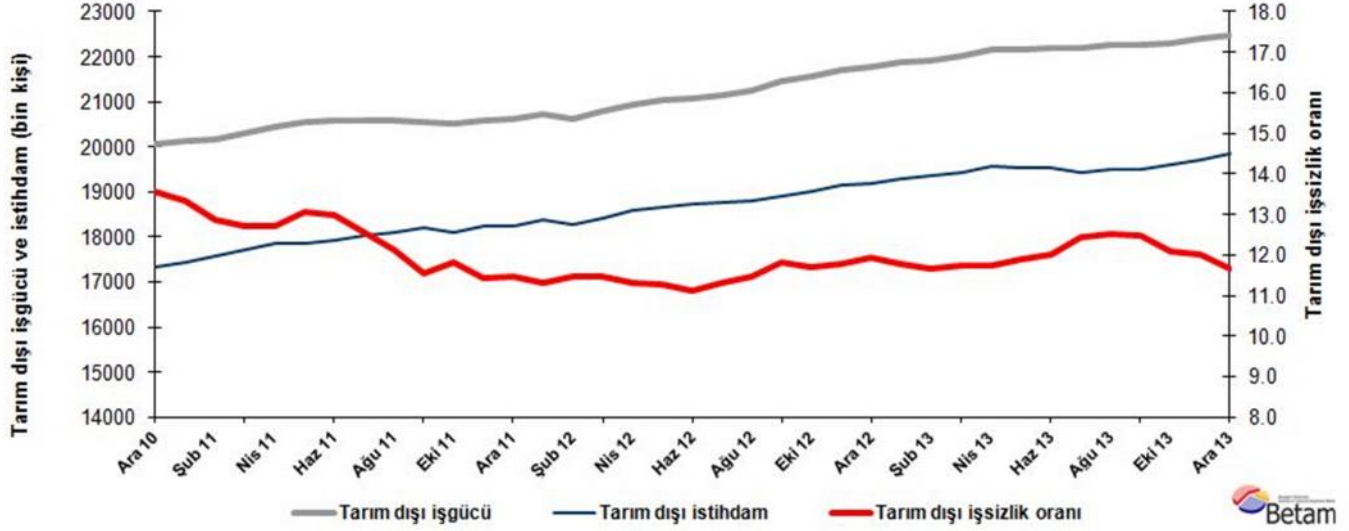
<sup>\*\*\*</sup>Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

<sup>1</sup> Detaylı bilgi için Seyfettin Gürsel, Zümrüt İmamoğlu ve Barış Soybilgen tarafından yazılan Betam'ın 2013 3. Çeyrek Büyüme Değerlendirmesi'ni inceleyebilirsiniz: <http://betam.bahcesehir.edu.tr/tr/2013/12/buyume-degerlendirmesi-2013-3-ceyrek/>

## Tarım dışı işsizlikte 0,4 puan düşüş

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Aralık döneminde Kasım dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 84 bin artarak 22 milyon 471 bin olmuştur (Şekil 2, Tablo 1). Tarım dışı istihdam ise 156 binlik bir artışla 19 milyon 855 bine ulaşmıştır. Böylelikle tarım dışı işsiz sayısı 72 bin kişi azalmış, tarım dışı işsizlik oranı Aralık 2013 döneminde yüzde 12'den yüzde 11,6 seviyesine düşmüştür. Tarım dışı istihdamdaki artış son bir sene içerisinde kaydedilen en büyük artıştır.

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

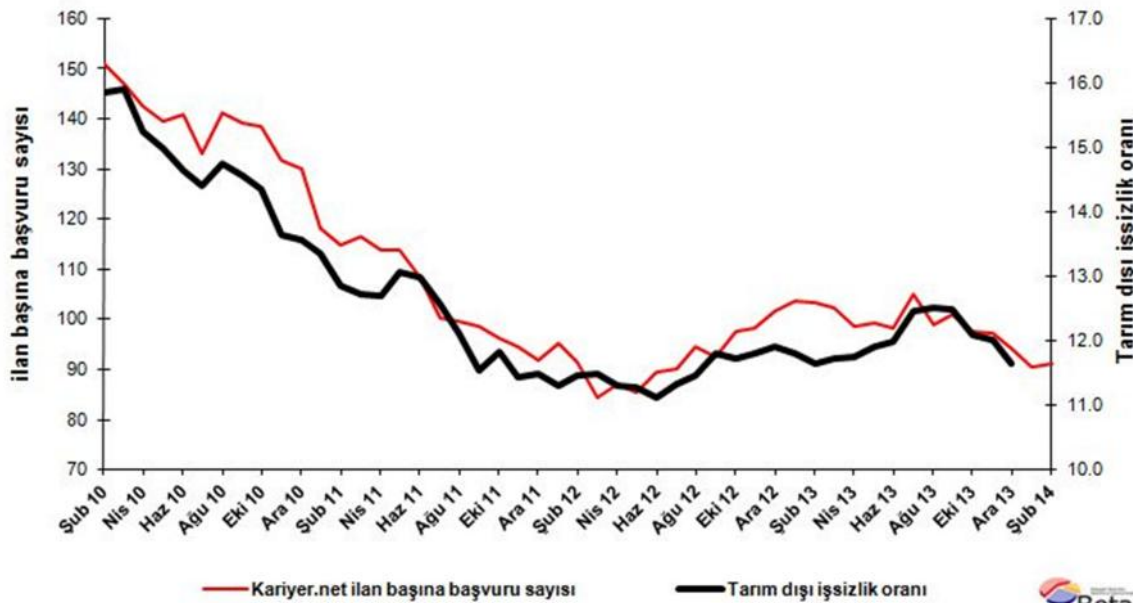


Kaynak: TÜİK, Betam

## Kariyer.net verilerine göre önümüzdeki dönemde işsizlik yatay seyredecek

Geçtiğimiz ay Kariyer.net tarafından açıklanan açık pozisyon başına başvuru sayısı<sup>2</sup> verileri ile oluşturduğumuz tahminle tutarlı olarak bu dönem tarım dışı işsizliğin düştüğünü görüyoruz. Kariyer.net verileri önümüzdeki dönemde ise işsizliğin yatay seyredeceğine işaret ediyor.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı



Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

<sup>2</sup>Betam son bir yıldır Kariyer.net tarafından sağlanan verilerden açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını hesaplıyor. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlı olarak, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır.

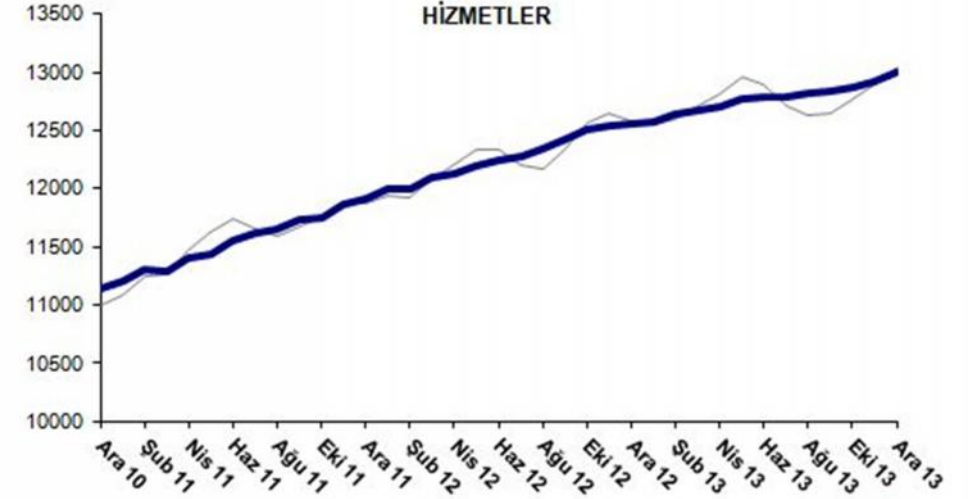
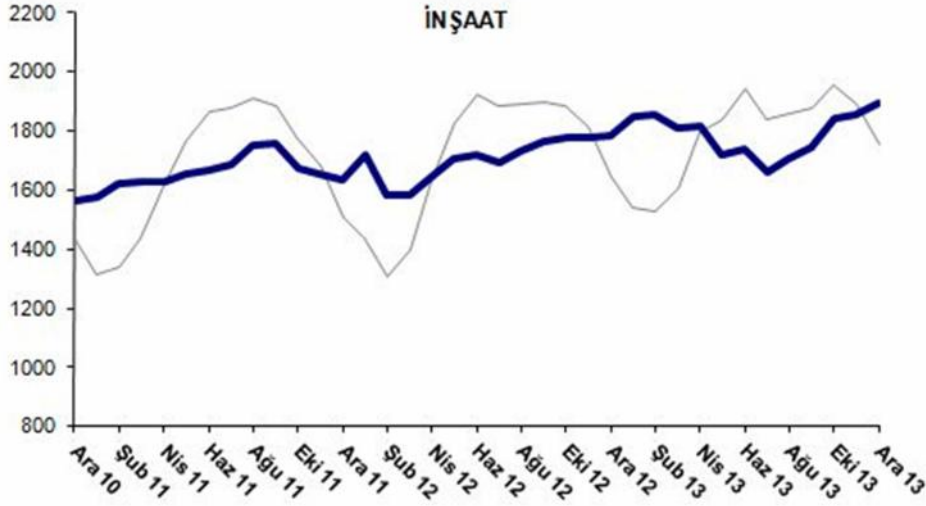
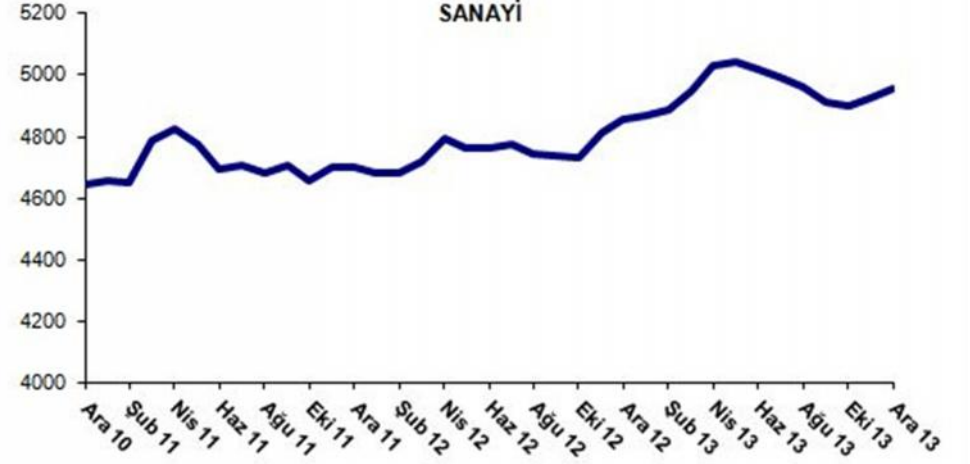
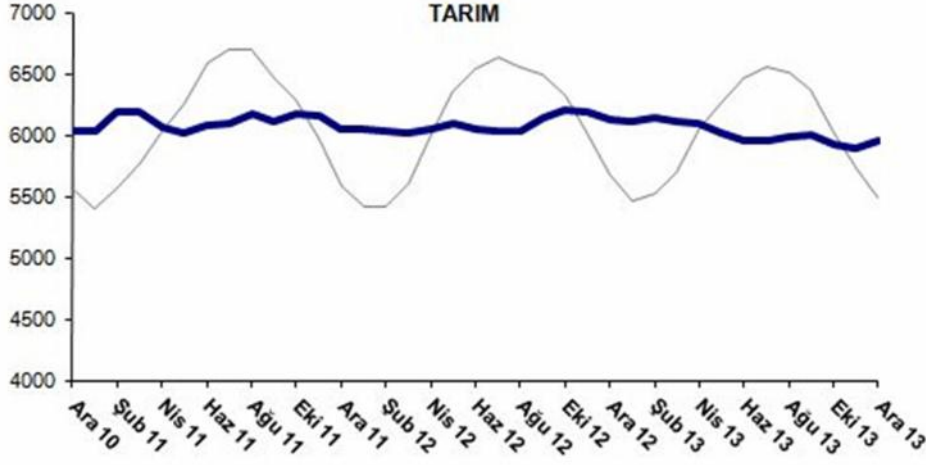
## İstihdam tüm sektörlerde artıyor

Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel veriler istihdamın Aralık 2013 döneminde tüm sektörlerde arttığını gösteriyor (Şekil 4, Tablo 2).<sup>3</sup> Sanayi üretim endeksinde Kasım, Aralık ve Ocak aylarında gözlemlenen artışlara paralel olarak sanayi istihdamı Aralık 2013 döneminde 29 bin kişi artmıştır. Hizmet istihdamı bu dönemde 84 bin kişi artarak son bir yıldaki en kuvvetli dönemsel artışı kaydetmiştir. İnşaat istihdamının ise Ağustos 2013'ten beri artmakta olduğu göze çarpmaktadır. Düşme eğiliminde olan tarım istihdamında ise 54 binlik beklenmedik bir artış kaydedilmiştir. Bu artışa rağmen 2013 Aralık dönemine kıyasla tarım istihdamının son bir yılda 179 bin azaldığını hatırlatalım.

---

<sup>3</sup>Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)



Kaynak: TÜİK, Betam



**Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)**

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
<b>Kasım 10</b>	19983	17258	2725	13.6%			
<b>Aralık 10</b>	20068	17347	2720	13.6%	85	90	-4
<b>Ocak 11</b>	20127	17440	2687	13.4%	59	92	-33
<b>Şubat 11</b>	20173	17578	2595	12.9%	46	138	-92
<b>Mart 11</b>	20288	17707	2581	12.7%	115	129	-14
<b>Nisan 11</b>	20460	17861	2599	12.7%	171	154	17
<b>Mayıs 11</b>	20560	17872	2688	13.1%	100	11	89
<b>Haziran 11</b>	20588	17915	2673	13.0%	29	43	-14
<b>Temmuz 11</b>	20601	18014	2587	12.6%	12	99	-86
<b>Ağustos 11</b>	20585	18089	2496	12.1%	-16	75	-91
<b>Eylül 11</b>	20567	18191	2376	11.6%	-18	102	-120
<b>Ekim 11</b>	20515	18088	2428	11.8%	-51	-103	52
<b>Kasım 11</b>	20576	18224	2352	11.4%	61	136	-75
<b>Aralık 11</b>	20612	18246	2366	11.5%	35	22	13
<b>Ocak 12</b>	20742	18397	2345	11.3%	130	151	-21
<b>Şubat 12</b>	20627	18262	2365	11.5%	-115	-135	20
<b>Mart 12</b>	20788	18401	2387	11.5%	161	140	21
<b>Nisan 12</b>	20948	18578	2370	11.3%	160	177	-17
<b>Mayıs 12</b>	21034	18662	2373	11.3%	87	83	3
<b>Haziran 12</b>	21067	18723	2343	11.1%	32	62	-30
<b>Temmuz 12</b>	21147	18752	2394	11.3%	80	29	51
<b>Ağustos 12</b>	21255	18818	2437	11.5%	108	65	43
<b>Eylül 12</b>	21448	18917	2531	11.8%	193	100	93
<b>Ekim 12</b>	21549	19024	2525	11.7%	101	107	-6
<b>Kasım 12</b>	21691	19133	2558	11.8%	142	109	34
<b>Aralık 12</b>	21786	19190	2596	11.9%	95	57	38
<b>Ocak 13</b>	21872	19293	2580	11.8%	86	103	-16
<b>Şubat 13</b>	21930	19374	2556	11.7%	58	81	-23
<b>Mart 13</b>	22014	19431	2583	11.7%	84	57	27
<b>Nisan 13</b>	22157	19553	2604	11.8%	143	121	21
<b>Mayıs 13</b>	22175	19533	2641	11.9%	18	-19	37
<b>Haziran 13</b>	22194	19532	2662	12.0%	19	-2	21
<b>Temmuz 13</b>	22207	19440	2766	12.5%	13	-91	104
<b>Ağustos 13</b>	22275	19487	2788	12.5%	68	47	21
<b>Eylül 13</b>	22279	19495	2784	12.5%	5	8	-4
<b>Ekim 13</b>	22303	19606	2696	12.1%	23	111	-88
<b>Kasım 13</b>	22387	19699	2688	12.0%	84	92	-8
<b>Aralık 13</b>	22471	19855	2617	11.6%	84	156	-72

Kaynak: TÜİK, Betam

**Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)**

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
<b>Kasım 10</b>	5858	4667	1508	11083				
<b>Aralık 10</b>	6033	4642	1562	11144	174	-25	54	61
<b>Ocak 11</b>	6037	4656	1576	11208	4	14	14	64
<b>Şubat 11</b>	6189	4652	1623	11303	152	-4	47	95
<b>Mart 11</b>	6200	4790	1628	11290	10	138	4	-13
<b>Nisan 11</b>	6076	4828	1631	11401	-124	38	4	112
<b>Mayıs 11</b>	6017	4777	1652	11443	-58	-51	21	42
<b>Haziran 11</b>	6091	4697	1666	11552	73	-80	14	109
<b>Temmuz 11</b>	6110	4710	1687	11617	19	13	21	65
<b>Ağustos 11</b>	6182	4682	1750	11657	73	-28	63	40
<b>Eylül 11</b>	6121	4707	1756	11728	-61	25	6	71
<b>Ekim 11</b>	6188	4657	1674	11756	67	-50	-81	28
<b>Kasım 11</b>	6164	4700	1653	11871	-24	43	-21	114
<b>Aralık 11</b>	6049	4701	1637	11908	-115	1	-16	37
<b>Ocak 12</b>	6053	4685	1722	11990	4	-16	85	82
<b>Şubat 12</b>	6042	4684	1584	11994	-11	-1	-138	4
<b>Mart 12</b>	6026	4721	1583	12098	-16	37	-1	104
<b>Nisan 12</b>	6056	4792	1651	12135	30	71	69	37
<b>Mayıs 12</b>	6108	4760	1708	12194	52	-32	56	59
<b>Haziran 12</b>	6049	4761	1718	12244	-59	1	11	50
<b>Temmuz 12</b>	6046	4778	1692	12283	-3	17	-27	39
<b>Ağustos 12</b>	6044	4745	1736	12337	-2	-33	44	54
<b>Eylül 12</b>	6146	4735	1764	12419	102	-10	28	82
<b>Ekim 12</b>	6216	4732	1778	12514	70	-3	15	95
<b>Kasım 12</b>	6201	4814	1778	12541	-16	82	-1	28
<b>Aralık 12</b>	6136	4856	1783	12551	-65	42	5	10
<b>Ocak 13</b>	6111	4870	1847	12576	-25	14	64	25
<b>Şubat 13</b>	6145	4886	1854	12633	34	16	8	57
<b>Mart 13</b>	6120	4948	1812	12672	-25	62	-43	38
<b>Nisan 13</b>	6102	5030	1815	12708	-18	82	3	36
<b>Mayıs 13</b>	6028	5044	1722	12767	-74	14	-93	59
<b>Haziran 13</b>	5970	5015	1738	12779	-58	-29	15	12
<b>Temmuz 13</b>	5967	4991	1658	12791	-3	-24	-80	12
<b>Ağustos 13</b>	5991	4964	1706	12817	25	-27	47	26
<b>Eylül 13</b>	6013	4914	1749	12833	22	-50	43	15
<b>Ekim 13</b>	5923	4899	1842	12865	-90	-15	94	32
<b>Kasım 13</b>	5903	4927	1854	12918	-20	28	12	53
<b>Aralık 13</b>	5957	4956	1897	13002	54	29	43	84

Kaynak: TÜİK, Betam